

EKSKURSION TIL BIRKHOLM KIRKEGÅRD I HERLEV

8. juni 2017

En for sommeren 2017 pæn junaften, havde Dansk Dendrologisk Forening arrangeret en tur til Birkholm Kirkegård i Herlev.

Kirkegården er fra 1950 og blev udstykket fra proprietærgården Ll. Birkholm, da Herlev Kirkegård, som ligger i bymidten, ikke havde flere udvidelsesmuligheder. Oprindeligt var arealet 2 ha; i 1980 dog tillagt yderligere 2,6 ha.

Den fremmødte gruppe talte ca. 20 mennesker, med foreningens bestyrelse stærkt repræsenteret.

Birkholm Kirkegård udmærker sig ved at have en del sjældnere træer, bl.a. *Acer tataricum*, *Betula nigra*, *Chionanthus virginicus* – sneflokettræ og *Quercus ilex*.

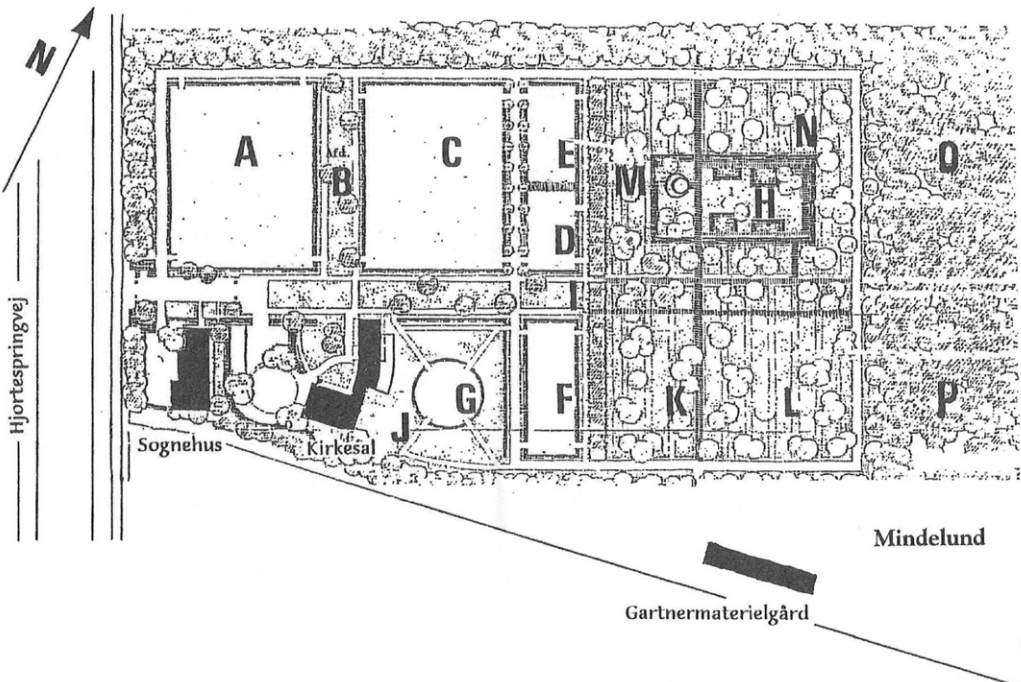
Der er ført kort og lister over beplantningen, vel at mærke til og med

2016. Her vises en liste over området som det så ud i 1993! Det var tydeligt, at her var nogen som brændte for det dendrologiske område, hvilket er meget glædeligt, specielt i en tid hvor tendensen synes at gå den modsatte vej. At stedet generelt virkede velplejet, gjorde bare oplevelsen endnu bedre.

Visåenallé af *Ulmus glabra* 'Pyramidalis' fra 1978, som blev tilbageskåret jævnlige – elmealleer er vel nærmest eksotiske i dag.

På fællesgraven var der en magnoliesamling, her så vi bl.a. *Magnolia kobus*, *loebneri* og *sieboldii* i blomst. Flere af dem var nyplantede, i det hele taget var der mange nyplantede træer i samlingen.

En lille gruppe af *Sequoiadendron giganteum* fra 1990 – to af dem 'Glaucum' – imponerede med deres hurtigt opnåede højde og drøjde.

Arboretet (Træhaven) på Birkholm Kirkegård.

Vækstforklaring :

Numrene henviser til planteplan.

4. maj 1993.

13. *Betula albo sinensis septentrionalis* (Rødbirk)
Den kan blive ca. 10 m. høj, men en ret svag vækst.
Dens bark løsneg i flager, og har en stærk rødbrun farve deraf det danske navn.
14. *Paulownia fargasii* (Kejsertræ)
Dette træ bliver bedst på en let og næringsrig jord, der er veldrænet
hviden bliver en ti til 20 m. Ynder lys og sol.
Blomsterne er blå med form som Engbrølet.
Den skal vinterdækkes med halvmåtter og græs, de første år efter
plantningen.
15. *Pseudolarix amabilis* (Guldfærk)
Denne trives i en dybmuldet kalkfri muldjord med varme og læ.
vinterdækkes.
1. *Matsequia glyptostroboides*. (Kinesisk Vandgran)
Det er en plante der ynder dybmuldet fugtig jord, med godt læ.
Vandgran tåler stærk beskæring, den blev i 1941 testkrevet i Japan,
fra fra denne blev i 1946 - 1947 sendt til botaniske haver i Amerika og Europa.
7. *Allanhus altissima*. (Skyrækker)
Denne plante ynder en veldrænet næringsrig jord med en lav Ph. værdi.
Bladene er op til 1m. lange der er findeite. Den blomstre i Juni mdr.
med op til 10 - 20 cm. høje hvide blomsterstande.
8. *Davidia involucreta* boil. (Duetræ)
Der findes to arter *Davidia Laeta* & *Davidia* var. *Vilmoriana*.
De bliver op til 8 til 10 m. høje, og blomstre i Juni mdr.
Blomstrene har et enormt stort hvidt blomsterblad, heraf navnet duetræ.
I 1906 blomstrede det første Duetræ i Europa, det var ved Orleans i Frankrig.
I sit hjemland bliver det 20 m. højt, har en smuk gulbrun høstfarve,
ynder en næringsrig gerne lidt fugtig havejord.
Helt unge planter skal dækkes med græs om vinteren. Jorden må
ikke behandles med spade eller kultivator omkring træet da rødderne
ligger i jordoverfladen.
16. *Nothofagus procer* (Sydbøgen)
Ynder en letmuldet - veldrænet jord med en Ph værdi på ca. 7,0
Den bedst egnede til danske forhold.
Naturlige grosted er som navnet siger, på den sydlige halvkugle, den
vokser blandt andet på Falklandsøerne, i Chile og Argentina.
17. *Castanea sativa* (Ægte Kastanie) Den der spises som ristede kastanier.
18. *Fraxinus ornus* (Manna Ask)
Højde fra seks til ti meter.
Træet indeholder en meget sukkerholdig saft. Den kræver en god muldet og
kalkholdig jord, med rigelig adgang til vand.
Før kristendommen var dette et helligt træ, Odin formede det første menneske
" Askur " af asketræet.
19. *Sorbus domestica* L. (Persisk Røn)
Et mellemstort træ med 2,5 cm. store gulgrønne rødkinnede småbæbler uden kærnehus.
Ynder en sandblandet gerne mager jord.
20. *Liquidambar L. styraciflua* (Virginisk Ambratræ) Troldnødfamilien.
Højde fra fem til ti meter, der springer ud sidst i Maj mdr. den står med
blanke, grønne blade til ind i Sept. mdr.
Bladene er fem til syv takkede, ca. 15 til 18 cm. lange.
Høstfarven er fra rød til orange , purpur til gule farver.
Træet er en sambo.
Man kan gå ud fra at træet har en tilvækst, på ca. tre meter på ti år.
Ynder en jævn fugtig god muld, rødderne er sorte.
21. *Platanus acerifolia*.
Et stort træ der ynder en næringsrig kalkholdig jord, der ikke må være fugtig
eller vandlidende.
23. *Morus rubra* (Rød Morbær)
Den bliver ca. fra otte til tolv meter høj.
Den trives bedst i en veldrænet jord med rigelig næring.
Bladene er fra otte til tolv cm. store og egformet.
3. *Gingo biloba* (Toppeltreet)
Det er et træ der bliver fra ti til tyve meter højt.
Det kinesiske navn " Yinkuotsu " oversat til Salvabrikos.
Gingo biloba blev fundet i Japan i 1690 af europæiske botanikere
og siden indført til Europa i 1720.
Træet er særbo, og som sådan skal man både have han og hunkrøer.
Gingoen er fundet i forsler, bl. andet på Bornholm så den har eksisteret
der omkring, i den tidligere tidsalder af jordens historie.
De kinesiske Munkke, havde *Gingo biloba* stående omkring deres Tempelr,
og når de så skulle ind til de lange messer, sad de inden og tryggede
blade og frugter af *Gingoen*, så kunne de holde sig, ved de lange messer,
da *Gingoen* indeholder, et Urinløsnende stof, den bliver også brugt i dag
inden for naturmedicin.

24.

- Nothofagus pumila*, krasser (Lille Sydbøg)
Højden bliver fra tre til syv meter høj, bladene er omkring 3 cm. lange,
blomstringen falder i maj mdr. Den får en meget smuk gul høstfarve
i oktober mdr.
Sydbøgen ynder en letmuldet & veldrænet jord, med en Ph værdi omkring 7.
Hvis jeg ikke har fortalt det før, kan jeg fortælle dem som ikke er klar over
hvad Ph værdien er, at det er den mende tilsvarende Calcium (Kalk)
jorden indeholder.
Sydbøgen skal de første år, skærnes mod kolde østenvinde og frost med
vinterdækning til følge.
Ynder en del fugtighed, især i forårs månederne.
27. *Quercus castaneaefolia*. (Kastanieegen) Meg.
Kastanieegen har fået dette danske navn, grundet de kastanie lignende
frugtstande.
9. *Decalsnea fragelii* (Blåbælg eller Blåfinger)
Denne plante holder af en kraftig muldrig jord med en moderat vanding og gødskning.
Den bliver fire til fem meter høj, med 60 cm. lange blade med fra 13 til 25
småblade, frugterne er spiselige.
10. *Cercidiphyllum japonica*. (Hjærtetræ)
Den trives bedst i en dybmuldet fugtig skovjord.
Hjærtetræet bliver op til ti meter højt.
Oversat fra det latinske *Cercis* der betyder Judastræ, i Japan hedder det *Katsura*.
Hjærtetræet er en Tvebo, der betyder at det både har løn & lun blomster.
11. *Betula ermanio*. (Rød Kamjæstbirk)
Det er et træ der ynder en humusrig sandjord, hvorpå den kan opnå en højde på 15 meter.
Barken på Kamjæstbirken varierer fra cremehvid til brunrød.
12. *Betula maxmowicziana*. (Monarkbirk)
Dette er et træ, der adskiller sig fra andre birke, ved deres enorme store
blade og rækker, bladene kan opnå størrelse fra 12 til 15 cm, lange hjerteformede.
Monarkbirken kan opnå højder på fra 12 til 15 meters højde.
25. *Tsuga canadensis* (Canadisk Zuga)
Det er et let træ, stedsøgen med små lette granlignende nåle, græciest i sin
vækstform. Den trives bedst i en sur let muldet jord ikke for tør,
26. *Scqvoidendron gigantum*. (Mamutræ) *Sequoia gigantea* Lindl.
Dette træ vokser naturligt som kæmpetræer i et naturreservat
på Nevada skriningerne i USA.
Træet ynder en god dybmuldet mineraljord
Vinterdækkes omkring stammen, med blade på jorden, og græsris
i træet medens dette er ung og nylplantet.
30. *Quercus Ilex* (Stenøg)
Meget sart kan evt. trives op af en sydmur, men skal vinterdækkes.
32. *Quercus alba* L. (Hvideøg)
Dyrkes som alm. øge.
22. *Liriodendron L. tulipifera*. (Tulipatræ)
Det er et stort træ på 10 til 25 meter højt, smukt med en gul høstfarve.
Et træ der ynder en let fugtig og næringsrig jord, det blomstre i maj-
juni mdr.
Det har en lysgrøn bark med et fint mønster af lange barkstriber. Kan
milde om et Ahornblad, dens løv er karakteristisk med den afklippede midter-
flig. Rødderne er sorte, den skal vandes rigeligt i tørre perioder efter
plantning.
2. *Liriodendron L. cinensis* Sarg. (Tulipatræ)
Dette træ har de samme vækstkrav som *L. tulipifera*.
L. cinensis er som det ældste tulipatræ plantet i Holland, i den botaniske Have i Leiden
i 1710 - 1720, altså er det 250 år siden træet kom til Europa.
Der står også et tulipatræ på Dronningegård ved Furesøen, det er 180 år gammelt.
L. cinensis havde et stort udbredelsesområde i kridttiden.
4. *Platanus orientalis* (Orientalisk Platantræ)
Det trives bedst på en lun og veldrænet jord.
Det er et højt træ, med fra ti til tyve cm. brede blade.
- 5/6 *Pterocarya fraxinifolia*. Spach. Kunth. (Vingevalned)
Holder af næringsrig ikke for tør jord.
Kan opnå en højde af fra ti til tyve meter, bladene er fra 30 - 40 cm.
lange med fra 15 til 25 småblade på.
Blomstringen falder i juni med gullig grønne rækker, har en hurtig tilvækst.
31. *Quercus cerris* (Fyrseøg)
Kræver gode jordbundsforhold, for at det hurtigt kan blive et stort sukket træ.
33. *Quercus palustris* (Sumpøg) rød.
Gode jordbundsforhold, og som navnet siger holder den af fugtig jordbundsforhold.

Blandt de nyplantede kan også nævnes *Stewartia pseudocamelia* og *Cercis canadensis* – judastræ.

Som kirkegårdsmand var noget af det som imponerede mest deres skovkirkegård.

Set med dendrologiske briller var det måske ikke det store, da den kun bestod af *Quercus petraea* og *Quercus robur* plantet i hhv. 1982 og 1978.

Her var meget strenge restriktioner for hvad man måtte foretage sig på sit gravsted, så i al sin enkelhed bestod skoven af de to

egearter, bregner i bunden og gravsten i naturpræg. Meget stemningsfuldt og klart seværdigt.

Til sidst skal også nævnes et lapidarium, som er en samling af bevaringsværdige gravsten – igen pænt og velplejet.

Næsten symbolsk kom regnen og satte punktum for en hyggelig aften, da vi kom tilbage til udgangspunktet.

Tekst: Gunner Thalberg

Foto: Hans Erik Lund

Cedrus atlantica 'Glauca'

Ulmus glabra 'Pyramidalis'

Lapidariet